

Manuál pro citační normu APA – 7. vydání

Zápis citací, odkazy na citace i seznam literatury se řídí doporučeními APA 7. vydání (American Psychological Association, Seventh Edition) s drobnými úpravami zohledňujícími některé specifické prvky českého jazyka.

Tato norma platí pro psaní všech diplomových i jiných prací na celém Ústavu pedagogických věd. Citační norma se týká jak odkazů umístěných přímo v textu, tak i v závěrečném soupisu použité literatury.

1 Odkazy v textu a citace

- Pokud se jméno autora objevuje přirozeně v textu, je doplněno pouze rokem v kulatých závorkách: Pol (2012), popřípadě s lokací: Pol (2012, s. 120).
- V případě, že má více zdrojů stejného autora i rok vydání, využívá se k jejich rozlišení malé písmeno abecedy přiřazené k roku vydání: (Valenta, 2004a, s. 56). Písmena se potom uvádějí rovněž v závěrečném seznamu použitých zdrojů.
- Jména autorek jsou přechylována výhradně v textu, v odkazech v závorce i v seznamu literatury zůstávají v původní podobě.
- Odkaz na více zdrojů je oddělen v závorce středníkem a řadíme je abecedně: (Horák, 2003; Kolář 1997, 1998, 1999; Novák, 2007).

1.1 Přímé citace:

V případě přímé citace textu jiného autora **do 3 řádků** je citovaný text uveden v uvozovkách (citovaný text nesmí být v kurzívě) a uvedena strana (resp. rozsah stran, mezi kterými je dlouhá pomlčka: „–“), na které se citovaný text v původním zdroji nachází (pozn.: pokud citovaný zdroj nemá stránkování, pak se tento údaj vynechává).

Forma odkazu v textu:

- Lokace stran, ze kterých bylo citováno, se uvádí oddělena čárkou do kulatých závorek přímo za rok (Pol, 2012, s. 103).
- Pokud citovaný zdroj má stránkování: Dle Hladá (2019, s. 25) nebo (Hladá, 2019, 25)
- Pokud citovaný zdroj nemá stránkování: Dle Harváňkové (2017) nebo (Harváňková, 2017)
- Zdroj se dvěma autory: Barrow a Keeney (2001, s. 152) nebo (Barrow & Keeney, 2001, s. 152)
- Zdroj se třemi a více autory: Penninckx et al. (2015, s. 22) nebo (Penninckx et al., 2015, s. 22)

Příklady:

- Jedinci ve svých kariérových drahách usilují o uspokojení ze svých rozhodnutí tím, že zlepšují „shodu mezi svými měnicími se kariérovými cíli a realitou světa práce“ (Ginzberg, 1984, s. 180–181).
- Jak uvádí Ginzberg (1984, s. 180–181), jedinci ve svých kariérových drahách usilují o uspokojení ze svých rozhodnutí tím, že zlepšují „shodu mezi svými měnicími se kariérovými cíli a realitou světa práce.“
- Jak uvádí Ginzberg (1984), jedinci ve svých kariérových drahách usilují o uspokojení ze svých rozhodnutí tím, že zlepšují „shodu mezi svými měnicími se kariérovými cíli a realitou světa práce“ (s. 180–181).

V případě, že je citace **delší než 3 řádky, resp. 40 slov**, je psána v samostatném bloku písmem o velikosti 10pt a je oddělena od ostatního textu jedním vloženým řádkem před a za textem vlastní citace. Citovaný text není ohraničen uvozovkami a také není psaný kurzívou. Strana, na které se citace uvádí je uvedena až za citovaným textem.

Příklad:

Podle Šimáně (2019):

Makrohistorická perspektiva ovšem nemusí být jenom jedním možným přístupem ke zkoumání tohoto tématu. Při pohledu na problematiku českých obecných menšinových škol například pohledem dějin každodennosti se otevírají i zcela nová, dosud neprobádaná a pro některé čtenáře snad i „živější“ a tím pádem i zajímavější témata. Příkladem může být studie o českých obecných menšinových učitelích (Šimáně, 2014), která se zaměřuje na otázky související s příchodem učitelů do jazykově smíšené oblasti severních Čech, otázky týkající se jejich vzdělání a profesní kariéry, jejich pracovního času s důrazem na vybrané výzvy, kterým museli čelit v rámci vyučování (s. 50).

1.2 Nepřímé citace:

Nepřímé citace (shrnující text či parafrázování) nejsou uváděny v uvozovkách, ani nejsou zvýrazněny kurzívou. Rovněž se zde **neuvádí strany**, na nichž je parafrázovaný text v původním zdroji uveden. Pro každou citovanou pasáž je třeba uvést přesné autorství (nikoliv *ibid*/*tamtéž*).

Forma odkazu v textu:

- Zdroj se dvěma autory: Barrow a Keeney (2001) nebo (Barrow & Keeney, 2001)
- Zdroj se třemi a více autory: Penninckx et al. (2015) nebo (Penninckx et al., 2015)
- Odkaz na více zdrojů je oddělen v závorce středníkem a řadíme je abecedně: (Horák, 2003; Kolář 1997, 1998, 1999; Novák, 2007)

Příklady:

- Barrow a Keeney (2001) upozorňují, že o proměnách životních drah existuje množství dokladů: lidé častěji mění zaměstnání a jejich osobní, ekonomické a sociální podmínky více varíují.
- Před deseti lety výzkum o vzdělávání dospělých v České republice (Rabušicová & Rabušic, 2008) na reprezentativním vzorku zjistil, že 9 % dospělé populace vstupuje s určitou časovou prodlevou znovu do formálního vzdělávacího systému. Podobná čísla potvrzují i pozdější výzkumy (Simonová & Hamplová, 2016).

2 Seznam literatury

Všechny zdroje citované v textu musí být uvedeny v seznamu literatury. V seznamu literatury se uvádějí pouze zdroje, na které se v příspěvku odkazuje ve formě parafrází nebo přímých citací.

- V seznamu literatury se uvádějí pouze tituly, na které se v příspěvku odkazuje. Všechny použité zdroje je třeba uvést v závěrečném seznamu literatury seřazené abecedně podle příjmení autora. Díla pocházející od stejného autora jsou seřazena chronologicky. Díla stejného autora publikovaná v témže roce jsou seřazena abecedně podle názvu a jsou jim přiřazena písmena.
- Názvy (zejm. anglicky psaných publikací) jsou v seznamu literatury uváděny malými písmeny, ovšem v souladu s gramatickými pravidly.
- Velkými písmeny, dle gramatických pravidel, jsou uváděny anglické názvy časopisů.
- Seznam literatury není číslován.
- Není-li v citovaném díle uveden autor nebo organizace vlastníci autorská práva, stojí jako první údaj název díla.
- V seznamu literatury se vypisují všichni autoři (do počtu 20 autorů), neplatí zde pravidlo první autor + et al.
- Pokud je možné dohledat DOI, uvádíme ho a to ve tvaru: <https://doi.org/>
- Dle nejnovější verze APA není třeba u monografií uvádět místo publikace.

2.1 Uvádění autorů u zdrojů typu studie v časopise, monografie, kapitola v knize aj.

Příklady:

- **Jeden autor:** Bauman, Z. (2020). *Tekutá modernita*. Portál.
- **Dva autoři:** Tůma, F., & Knecht, P. (2019). Akademický inbreeding jako rakovina vysokého školství, nebo nezbytnost? Přehled zahraničních výzkumů a implikace pro českou vysokoškolskou politiku. *Studia paedagogica*, 24(1), 9–31. <https://doi.org/10.5817/SP2019-1-1>
- **Tři až 20 autorů:** Cai, Z., Guan, Y., Li, H., Shi, W., Guo, K., Liu, Y., Li, Q., Han, X., Jiang, P., Fang, Z., & Hua, H. (2015). Self-esteem and proactive personality as predictors of future work self and career adaptability: An examination of mediating and moderating processes. *Journal of Vocational Behavior*, 86, 86–94. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2014.10.004>

2.2 Citace příspěvku v monografické publikaci (vč. sborníku):

Autor/autoři. (Rok). *Název: podnázev* (vydání). Nakladatel. DOI/URL (pokud je přiděleno, např. u on-line monografií)

- Zounek, J., & Šedřová, K. (2009). *Učitelé a technologie. Mezi tradičním a moderním pojetím*. Paido.
- Pražská skupina školní etnografie. (2005). *Psychický vývoj dítěte od 1. do 5. třídy*. Karolinum.
- Bem, S. L. (1993). *The lenses of gender: Transforming the debate on sexual inequality*. Yale University Press.
- Nathan, R., & Hill, L. (2006). *Career counselling* (2nd Ed.). SAGE Publications.
<http://dx.doi.org/10.4135/9781446212301>
- Brown, S. D., & Lent, R. W. (Eds.). (2013). *Career development and counseling: Putting theory and research to work* (2nd Ed.). Wiley.

2.3 Citace kapitoly v monografii a příspěvku ve sborníku

Autor/autoři kapitoly. (Rok). *Název: Podnázev kapitoly*. In Jména editorů (Ed./Eds.), *Název monografie/sborníku* (s. #-#). Nakladatel. DOI/URL (pokud je přiděleno)

Uvádění editorů publikace:

- **Jeden editor:** A. Příjmení (Ed.), ...
- **Dva editoři:** A. Příjmení & B. Příjmení (Eds.), ...
- **Tři a více editorů:** A. Příjmení, B. Příjmení, C. Příjmení, & D. Příjmení (Eds.), ...

Příklady:

- Bartoňová, M., & Pipeková, J. (2006). Pedagogicko-psychologické poradenské služby. In J. Pipeková (Ed.), *Kapitoly ze speciální pedagogiky* (s. 47–56). Paido.
- Savickas, M. L. (2005). The theory and practice of career construction. In S. D. Brown & R. W. Lent (Eds.), *Career development and counseling: Putting theory and research to work* (pp. 42–70). Wiley.
- Najvar, P., Slavík, J., Vlčková, K., Kubiátko, M., Pavlas, T., & Janko, T. (2011). Kurikulární reforma na gymnáziích: dotazníkové šetření. In T. Janík, P. Knecht, & S. Šebestová (Eds.), *Smišený design v pedagogickém výzkumu: Sborník příspěvků z 19. výroční konference České asociace pedagogického výzkumu* (s. 17–23). Masarykova univerzita. <https://doi.org/10.5817/PdF210-CAPV-2012-0>

2.4 Citace příspěvku v časopisu

Autor/autoři. (Rok). *Název: podnázev. Název časopisu, ročník*(číslo), str–str. DOI

Příklady:

- Šedřová, K. (2012). Žáci se smějí učitelům: podoby a funkce školního humoru zaměřeného na učitele. *Pedagogická orientace*, 22(1), 41–65. <http://dx.doi.org/10.5817/PedOr2012-1-41>
- Kvitkovičová, L., Umemura, T., & Macek, P. (2017). Roles of attachment relationships in emerging adults' career decision-making process: A two-year longitudinal research design. *Journal of Vocational Behavior*, 101, 119–132. <https://doi.org/10.1016/j.jvb.2017.05.006>

2.5 Citace diplomových a disertačních prací

Online verze:

Autor/ka. (Rok). *Název závěrečné práce: podnázev* [Typ závěrečné práce, VŠ škola]. Název úložiště. ULR

Tištěná verze:

Autor/ka. (Rok.) *Název závěrečné práce: podnázev* [Typ závěrečné práce]. Vysoká škola.

Příklady:

- Procházková, I. (2019). *Hlas žáků: příběh sexty A* [Disertační práce, Masarykova univerzita]. Archiv závěrečných prací MUNI. <https://is.muni.cz/th/t7rij>
- Záleská, K. (2019). *Podpora školní adaptace dětí-cizinců v českém a norském prostředí* [Disertační práce]. Masarykova univerzita.

2.6 Příspěvek prezentovaný na konferenci

Autor. (Rok, den. měsíc). *Název příspěvku* [typ příspěvku]. Název konference, Místo konání konference.

- V případě vícedenní konference se uvádí den jejího zahájení

Příklad:

- Zounek, J. Záleská, K., & Juhaňák, L. (2019, 11. září). *Otázky ambivalence učení mládeže v oblasti ICT*. 27. ročník konference České asociace pedagogických výzkumu: pedagogický výzkum, školní praxe a výzvy demokracie, Liberec, Česká republika.

2.7 Zákony, vyhlášky a usnesení

Plný název zákona (rok). URL (nejlépe na danou Sbirku zákonů)

Příklady:

- *Vyhláška 103/2014 sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 116/2011 Sb., a vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění vyhlášky č. 147/2011 Sb.* (2014). <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/ViewFile.aspx?type=z&id=27139>
- *Zákon č. 563/2004 Sb., zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů* (2014). https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=563/2004%20&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Autora nelze identifikovat, nebo je autorem instituce, organizace, skupina, atp.

Příklady:

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2005). *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání – Příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením*. <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/skolskareforma/ramcove-vzdelavaci-programy>
- OECD. (2009). *Creating effective teaching and learning environments: First results from TALIS*. <http://www.oecd.org/education/school/43023606.pdf>

2.8 Elektronické zdroje

Autor/autoři stránky. (Rok, den. měsíc). *Název stránky*. Oficiální vydavatel stránky. URL adresa

- V případě, že stránka nemá konkrétního autora, pak se na prvním místě uvádí oficiální vydavatel stránky – v tomto případě jej není třeba opakovat za názvem stránky.

Oficiální vydavatel stránky. (Rok, den. měsíc). *Název stránky*. URL adresa

- Pokud nejsou na internetové stránce dohledatelné informace o roku publikování, pak se uvádí (n.d.). Pokud nejsou dohledatelné informace o měsíci či dni publikování, pak se tyto informace vynechávají.

Příklady:

- Dohnal, R. (2017, 4. listopadu). *Cesta k neprůstřelnému zdraví: Jak začít s otužováním*. 100+1 zahraniční zajímavost. <https://www.stoplusjednicka.cz/cesta-k-neprustrelnemu-zdravi-jak-zacit-s-otuzovanim>
- Masarykova univerzita. (2020, 5. března). *Tři univerzity se společně zaměří na umělou inteligenci*. <https://www.em.muni.cz/udalosti/12576-tri-univerzity-se-zameri-na-umelou-inteligenci>
- Minnesota Department of Health. (n.d.). *Workplace wellness: Making good health a priority at work*. <https://www.health.state.mn.us/communities/workwellness/index.html>

3 Grafy

- Grafy jsou číslovány a na všechny grafy by mělo být odkázáno na vhodném místě v textu.
- Graf je opatřen vhodným názvem.
- Název grafu včetně jeho pořadového čísla je umístěn **pod grafem** a má velikost 12 pt. při současném použití písma Times New Roman.
- Pořadové číslo grafu je zvýrazněno **tučně** a název grafu je *kurzívou*.
- Zdroj a případné poznámky nebo legenda jsou umístěny pod grafem. Velikost písma je v tomto případě 10 pt., text není nijak zvýrazněn.

Příklad:

Graf 1

Název grafu

4 Obrázky

- Obrázky jsou číslovány a na všechny obrázky by mělo být odkázáno na vhodném místě v textu.
- Obrázek je opatřen vhodným názvem.
- Název obrázku včetně jeho pořadového čísla je umístěn **nad obrázkem** a má velikost 12 pt. při současném použití písma Times New Roman.
- Pořadové číslo obrázku je zvýrazněno **tučně** a název obrázku je *kurzívou*.
- Zdroj a případné poznámky nebo legenda jsou umístěny pod obrázkem. Velikost písma je v tomto případě 10 pt., text není nijak zvýrazněn.

Příklad:

Obrázek 1

Název obrázku

5 Tabulky

- Tabulky jsou číslovány a na každou tabulku by mělo být odkázáno na vhodném místě v textu.
- Tabulka je opatřena vhodným názvem
- Název tabulky včetně jejího pořadového čísla je umístěn **nad tabulkou** a má velikost 12 pt. při současném použití písma Times New Roman.
- Pořadové číslo tabulky je zvýrazněno **tučně** a název tabulky je *kurzívou*.
- Zdroj a případné poznámky nebo legenda jsou umístěny pod tabulkou. Velikost písma je v tomto případě 10 pt., text není nijak zvýrazněn.

Příklad:

Tabulka 1

Název tabulky